

● DELEGATSKA POTA

● XX. KONFERENCA DELEGACIJ

Našli smo svoje mesto

Posebnost XX. konference delegacij za zbor združenega dela naše občinske skupščine je dislociranost od sedeža delovnih organizacij, ki pogosto tudi njene ambicije in njen del. XX. konferenca delegacij zastopa 350 zaposlenih iz dveh tozdov Geološkega zavoda Ljubljana, dalje iz tozdov Radenske, Radenci, podjetja Rog in Intervrope. Njen predsednik je Jerko Kovač, konstruktor v tozd Strojna proizvodnja in vzdrževanje Geološkega zavoda Ljubljana; le-ta je nosilec XX. konference delegacij.

»Mislim, da smo našli svoje mesto in dokaj učinkovit način sodelovanja,« je začel predsednik Kovač. »Glede na to, da so sedeži naših delovnih organizacij drugje in da so ob Letališki ulici le tozdi delovnih organizacij, je zainteresiranost delovnih organizacij za sodelovanje razumljivo manjša. Pripombe, ki jih dajemo in kjer lahko res konstruktivno sodelujemo, se nanašajo predvsem na probleme, ki nastajajo v zvezi s kompleksom gradnje ob Letališki ulici. V tej smeri smo letos že sodelovali v razpravi in postavili delegatsko vprašanje, ki se je nanašalo na prevoz in gradnjo cest na kompleksu ob Letališki.«

Kakšen je vaš način dela?

»Gradiva za seje zbora združenega dela so zelo obširna. Težko jih je v kratkem času predelati in tako aktivno sodelovati pri reševanju vseh zadev, ki so na dnevnem redu. Zato je naš način dela tak: Gradivo predhodno predelajo naše osnovne organizacije, na skupni seji pa pregledamo zlasti zadeve, ki se tičejo nas, se o njih pogovorimo, izoblikujemo skupno stališče in določimo delegata. V tem delegatskem obdobju smo imeli že 16 sej konference delegacij, enkrat pa, kot sem že omenil, smo sodelovali v razpravi z delegatskim vprašanjem.«

In kakšna je vaša povezava z občinsko skupščino?

»Po potrebi. Na njeno pobudo smo sklicali skupni sestanek, ki pa žal ni bil sklepčen. Na eno izmed sej smo povabili sekre-

tarja za zbor združenega dela občinske skupščine. Večjega sodelovanja torej zazdaj nimamo, obstajajo pa seveda telefonski, osebni stiki.«

Dobro leto dni vašega mandata je že za vami, a pred vami je še lep del delegatskega delovanja. Kaj menite o tem?

»V prvi vrsti sem konstruktor, delavec. Delegatska funkcija predstavlja zame precej dodatnih obveznosti, ki pa jih bom

Jerko Kovač, predsednik XX. konference delegacij za ZD naše občinske skupščine

skušal čimbolje opravljati vse do konca mandata.«

HELENA ŠENICA

Spremljanje uresničevanja planov

Ko so plani pripravljeni, se moramo seveda po njih ravhati, hkrati pa sproti spremljati njihovo uresničevanje. V delovnih organizacijah je to naloga poslovnih in drugih organov ter strokovnih služb, v družbenopolitičnih skupnostih pa so za to zadolženi izvršni sveti. Obenem je treba tudi spremljati izpolnjevanje obveznosti iz samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljnih planov.

Dolžnost delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela je torej, da obravnavajo izpolnjevanje planov; za to pa morajo poslovodni organi ali druge pooblašene službe pripraviti poročila in potrebne informacije. Narejeni morajo biti programi, analize in ocene uresničevanja planov, če pa je potrebno, morajo biti predlagani tudi ukrepi za izvajanje planov ali njihovo dopolnjevanje.

Vsebinske informacije in dobro organizirana razprava sta temeljna pogoja za hitrejšo uveljavljanje vloge in odgovornosti delavcev pri gospodarjenju in uresničevanju planov. V naši re-

publiki Zveza sindikatov Slovenije zagotavlja delavcem kvalitetne informacije o poslovanju in izvajanju planov. V prej omenjeni informaciji in analizi mora biti poslovanje prikazano tako, da je mogoče primerjati dosežene rezultate v preteklem obdobju s planiranimi in doseženimi rezultati v času, za katerega ocenjujemo uspešnost poslovanja in izpolnjevanje plana.

Delavci morajo dosežene poslovne rezultate v svoji temeljni organizaciji primerjati z rezultati drugih temeljnih organizacij, s katerimi so povezani v delovno organizacijo ali sozd, prav tako pa tudi s posameznimi organizacijami združenega dela, ki opravljajo sorodna dela. Te primerjave pa morajo biti opravljene na podlagi primerjalnih kazalcev, ki jih določa zakon o združenem delu in jih SDK sestavlja po podatkih iz periodičnih obračunov za obdobje januar—junij in po

podatkih iz zaključnih računov. Na podlagi ocen in poslovnih rezultatov se pripravi osnutek planskega akta za prihodnje leto, ki ga sprejme delavski svet tozda.

Za izpolnjevanje planov družbenopolitičnih skupnosti so zadolženi izvršni sveti, ki morajo skupščinam vsako leto do 15. junija poročati o izvajanju tega dokumenta za preteklo leto. V tem poročilu morajo izvršni sveti tudi oceniti možnosti za razvoj v tekočem in naslednjem letu, priložiti pa morajo tudi predloge dodatnih ukrepov, ki so potrebni za uresničevanje občinskega, mestnega, republiškega ali zveznega plana.

Na osnovi tega poročila in razprave o njem morajo izvršni sveti do konca oktobra predložiti skupščini v obravnavo osnutek resolucije o politiki uresničevanja srednjeročnega družbenega plana za naslednje leto.

D. J.

Iz občin ljubljanske regije

● V Šiški uspešno gospodarijo

Šišensko gospodarstvo zasluži za uspehe v prvem polletju vso pohvalo, posebno še, če jih primerjamo s tistimi v vsej Ljubljani. Čeprav se je srečevala z enakimi problemi kot proizvodnja povsod po Jugoslaviji — zaradi povečanja stroškov se je npr. ekonomičnost poslovanja poslabšala za 4 odstotke — industrija v tej občini prednjači pred ljubljansko v porastu fizičnega obsega proizvodnje, celotnega prihodka, osebnih dohodkov in akumulacije, še posebno pa izvoza, ki je v Ljubljani upadel, v Šiški pa je v celoti za 10 odstotkov, konvertibilni pa celo za 32 odstotkov večji kot v prvi polovici lanskega leta. Ob tem so uspeli celo zmanjšati uvoz, najobčutnejše prav s konvertibilnega področja, tako da zdaj konvertibilno devizno bilanco že označujejo s pozitivnimi številkami.

● Kamniško turistično društvo je delavno

Sredi septembra je središče Kamnika spet popestrila vrsta stojnic, na katerih so tamkajšnji obrtniki razstavili in ponujali svoje izdelke. Prireditve, ki postaja že tradicionalna, imenujejo Dnevi turizma in obrti. Čeprav si tam obiskovalci dobro napasejo oči in tudi olajšajo denarnice, predstavitev obrtnih izdelkov ni glavni namen prireditve. Predvsem želi organizator kamniško turistično društvo, poskrbeti za razvedrilo in za ohranjanje ljudskega izročila. V osrednjem delu prireditve so zato nastopile folklorne skupine, krajsani Srednje vasi pa so na vozovih prikazali vrsto že skoraj pozabljenih domačih opravil.

● Ali je kaj trden most?

Zmajski most je obdan z lesenimi odri in obnova fasad in ograje mostu je že v teku. Ob tem pa se je izkazalo, da simbol Ljubljane ni potreben samo lepote operacije. Načeta je namreč sama konstrukcija mostu; beton in jekleni nosilci so tako dotrajani, da bi morali v bližnji prihodnosti omejiti težo vozil, ki bi smela čez most. Ker je most pomembna prometna žila, ki povezuje severni in južni del mesta, bi to povzročilo precej težav. Zdaj, ko so odri že postavljeni, bi bilo najboljšo smotno most takoj popraviti. Večji del od potrebnih 20 milijonov din naj bi po predlogu občinskega izvršnega sveta Ljubljane Center prispeval sis za gradnjo cest v Ljubljani, nekaj ljubljanska kulturna skupnost, Zveza komunalnih skupnosti pa naj bi za manjkajoči del sredstev nudila premostitveni kredit.

● Odkrita stara utrdba

Na Korinjskem hribu blizu Grosupljega raziskujejo novo arheološko najdišče. Odkrili so utrdbo iz časov tik pred naselitvijo Slovanov, v katero so se ob nevarnosti zatekali okoliški kmetje. Trdnjava sicer še ni dokončno izkopana, a sodeč po doslej opravljenem delu se je pod zemljo dokaj dobro ohranila zgodnjekršćanska cerkev iz 6. stoletja. Ob cerkvi so ohranjeni temelji petih obrambnih stolpov. Izkopanine kažejo, da so bili zadnji prebivalci trdnjave romanizirani staroselci, po naselitvi Slovanov pa je bila opuščena.

VC

IZ DNEVNIH REDOV SKUPŠČIN OBČINE MESTA IN SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

● Seja vseh treh zborov občinske skupščine

Predsedniki zborov občinske skupščine so sklicali ločene seje zborov, ki bodo v torek, 25. oktobra 1983.

Kot osrednje točke dnevnega reda bodo delegati obravnavali:

- stanje in razvojne usmeritve drobnega gospodarstva v bočini,
 - analizo planov OZD za leto 1983 z vidika vključevanja v izvajanje ukrepov gospodarske stabilizacije in poslovanja v zoženih materialnih razmerah,
 - poročilo o uresničevanju družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini in
 - osnutek odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine za leto 1983 (rebalans proračuna).
- Iz dnevnih redov zborov skupščine mesta Ljubljane pa bodo delegati obravnavali:
- poročilo o uresničevanju družbenega plana mesta Ljubljane za obdobje 1981—1985 v devetih mesecih leta 1983 z oceno do konca leta,
 - osnutek resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana mesta Ljubljane za obdobje 1981—1985 v letu 1984 in
 - osnutek dogovora o oblikovanju splošne porabe v občini in mestu Ljubljani za leto 1984 z osnutkom odloka o proračunu mesta za prihodnje leto.

IZ SEKRETARIATA SKUPŠČINE

● Bo v prihodnje več reda pri plačevanju stanarin in drugih stroškov stanovanja?

Na zadnji seji skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Ljubljana Moste-Polje je predstavnik skupnosti stanovalec iz Prištinske 1,2—18 in Vlahovičeve 29 (KS Sotočje) postavil delegatsko vprašanje, ki se je nanašalo na neplačevanje stanarine in stroškov, ki izhajajo iz uporabe stanovanja.

Gre namreč za to, da 27 imetnikov stanovanjske pravice od 133, kolikor jih šteje ta skupnost stanovalec, dolguje do konca letošnjega julija za stanarino 467.624 dinarjev, za druge stroške pa, ki nastanejo pri uporabi stanovanja (topla in mrzla voda, centralno ogrevanje, odvoz smeti, obratovalni stroški itn.), pa 415.815,10 dinarjev. Skupni dolg znaša torej kar 883.439,10 dinarjev. Prebivalci, ki redno plačujejo svoje obveznosti, ne najdejo poti za ureditev tega stanja.

Družine, ki so na spisku dolžnikov, stanujejo predvsem v večjih stanovanjih: dvosobnih, trisobnih in celo štirisobnih. Večina jih dolguje kar precejšnje zneske, tolikšne, da jih najbrž ne bo zmogla odplačati pri priči, nekaj pa je tudi takih, ki so v zaostanku s plačilom le za dva meseca ali tri. Največji dolg znaša kar 160 tisoč dinarjev, precej pa jih dolguje le za nekaj tisočakov manjše vsote. Ne gre torej le za pozabljenost ali nerednost pri plačevanju, marveč za zavestno odločitev nekaterih, da teh obveznosti ne bodo poravnali.

Vzrokov za tako ravnanje je najbrž več in prav gotovo jih je s človeške plati mogoče razumeti, po drugi strani pa je spet res, da si takšnega obnašanja druge skorajda ne moremo privoščiti. Ali lahko na primer pridemo v mesnico in zahtevamo tri kilograme mesa, če pa imamo denar le za enega? Marsikdo pa živi v zanj prevelikem stanovanju; ne potrebuje ga, niti ne zmora plačevati stroškov, ki nastajajo v zvezi z njim.

Doslej proti neplačnikom ni bilo učinkovitih ukrepov. Kot uspešno se je izkazalo le ravnanje tistih delovnih organizacij, ki so v stolpnih ali blokih, v katerih se je nabralo preveč dolžnikov, ukinile svoje storitve.

Mrzli radiatorji, pipe, iz katerih ni bilo tople vode, neodvožene smeti so prisilile stanovalec, da so zbrali manjkajoči denar in poravnali dolžni znesek. Bolj od »krivih« so bili seveda prizadeti »nedolžni«, tisti, ki so svoje obveznosti skrbno poravnali. Marsikateri hišni sveti so si več let prizadevali, da bi na tem področju naredili red, a uspeha je bilo navadno bolj malo.

Zdaj pa je videti, da novi zakon o stanovanjskem gospodarstvu ponuja nekaj več možnosti za rešitev takih težav, seveda le, če se bomo dosledno ravnali po njem. Pravna služba ljubljanskih samoupravnih stanovanjskih skupnosti je namreč pripravila poseben obrazec, »opomin pred tožbo«. Na predlog skupnosti stanovalec ga bo poslal vsem tistim, za katere bo ugotovljeno, da ne plačujejo svojih obveznosti. Imetnik stanovanjske pravice bo dolžan v 30 dneh od dneva prejema opomina poravnati dolg, sicer bo stanodajalec, v našem primeru občinska stanovanjska skupnost, vložil tožbo za odpoved stanovanja.

Tako bo tudi vseh 27 imetnikov stanovanjske pravice, vključenih v skupnost stanovalec Prištinska 1,2—18 in Vlahovičeva 29, prejelo te opomine pred tožbo. To je prva večja akcija v naši občini in najbrž tudi v Ljubljani za izterjavo zapadlega denarja za stanarino in druge stroške v zvezi s stanovanjem. Prav gotovo bodo tej sledile še druge, saj je takih primerov, kot je zgoraj opisani, v Ljubljani veliko.

D. J.

● V Ljubljani ena komunalna skupnost

V prvi polovici letošnjega leta smo v Ljubljani za vseh pet ljubljanskih občin že ustanovili po eno skupnost za ceste in energetiko. In že tedaj je bilo v razpravi čutili, da se bo prav tako zgodilo s komunalno in kasneje še s stanovanjsko skupnostjo. No, zdaj je v razpravi osnutek samoupravnega sporazuma, po katerem naj bi konec leta v Ljubljani ustanovili namesto sedanjih pet samo eno komunalno skupnost.

Z novo organiziranostjo komunalnega gospodarstva želimo v Ljubljani doseči večjo učinkovitost komunalnega gospodarstva, enakomeren razvoj, še bolj smotno, ekonomično in učinkovito izkoriščanje komunalnih objektov in naprav ter kakovostno oskrbo prebivalcev s komunalnimi storitvami in proizvodi.

Razprava o osnutku samoupravnega sporazuma za ustanovitev komunalne skupnosti ljubljanskih občin poteka od 20. septembra do 30. oktobra. Vanjo so vključene vse delovne organizacije, krajevne skupnosti, delegatska skupščina občine in komunalne skupnosti. Pripombe in predloge sprejema iniciativni odbor na naslov: Zveza komunalnih skupnosti ljubljanskih občin, Ljubljana, Stritarjeva 7.

SG

Na Urhu, pri Teličarju in na Pečarju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Toda komaj se je vrnilo 42 pripadnikov urhovske belogardistične posadke na Urh, jih je napadel 4. bataljon Cankarjeve brigade. Belogardisti, zavarovani za debelimi cerkvenimi zidovi in zakopani v strelske järke, so se nekaj časa žilavo branili. Vendar je Cankarjevemu bataljonu kljub izredno neugodnemu zemljišču kmalu uspelo zmagati njihovo bojevitost. Belogardisti so nekajkrat pomolili iz zvonika belo zastavo in jo zopet umaknili, kar je nedvomno kazalo na razdvojenost posadke. Med bojem, ki se je začel ob treh popoldne, so belogardistom na pomoč pridrveli iz Ljubljane nemški vojaki. S kamionom so se pripeljali do Bizovika in takoj udarili proti Urhu, ker partizanski enoti, ki naj bi varovale tovarise, napadajoče s severozahoda, še ni uspelo priti na zavarovalne položaje.

Belogardistom na pomoč sta pritekli tudi dve koloni nemških vojakov z Vevč. Bizovski skupini — kakih sto vojakov — je uspelo odsekati od glavnine partizanske vojske devetnajst borcev in bork.

Tedaj so se belogardisti oju-nali, vdrlj iz postojanke in skupaj z nemško vojsko udarili po partizanih, ki se jim je posrečil umik proti Orljemu.

Uspelo jim je pa uničiti skupino, ki jo je odrezala nemška vojska. Osemnajst mladih, še neizkušenih borcev in bork, katerih večina je še pred dobrim tednom dni obiskovala ljubljanske šole, je padlo v

neenakem boju, devetnajstega pa so proti večeru zajeli in ranjenega ustrelili.

Ta skupni bojni nastop nemške vojske in belogardistov, ki so se še istega meseca prelevili v slovenske domobrance, izdajalske hlapce, ki jim je poveljevala nemška SS, je bil eden prvih primerov njihovega »bojnega tovaristva« proti slovenski narodnoosvobodilni vojski, s katerimi so se radi in brez sramu hvalili. Domobranksa posadka na Urhu, ena mnogih na zunanem obroču ljubljanske žične zapore, je po tem napadu kmalu dobila nalogo »čistiti teren«, ki jo je ta krava bratovščina opravljala z vso zločinsko krutostjo.

Oktober meseca je bataljon Levstikove brigade napadel in zavzel sovražnikovo postojanko Teličar, vzdolžno od Podlipoglava, čez pet dni (12. oktobra) pa so partizani napadli tudi drugo obmejno postojanko na Pečarju. Postavljena je bila 300m severno od cestnega prelaza v smeri proti Kašelskemu hribu. Zgradili so jo Nemci in so bili kletni prostori zidani, zgornji del pa je bil lesen. Partizani so zaplenili radijsko postajo, težki mitraljez in več drugega orožja.

O obeh akcijah govori tudi dnevno povelje GS NOV in POS št. 126-II v katerem je izrečena pohvala in priznanje borcem Levstikove brigade za uničenje obeh sovražnikovih postojank.

JANEZ KOS